

مقام مادر

دیزاین: الحاج سلیم عابد پیمان سویدن

www.masjed.nu

۱۳۹۶

تتبع ونگارش:
الحاج امین الدین « سعیدی - سعید افغانی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیکی افغان و
مسؤل مرکز فرهنگی بحق لاره - جرمنی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقام - مادر

مردان از دامن پاك مادر به معرج رسیده اند، اولین مدرسه همه انسانها دامن پاك مادر است.

تجلیل و گرامیداشت از مقام والای مادر، با عظمترین واژه در دنیا، تکرار همه خوبی ها و باور ها به همه نعمت های پروردگار ماست. اگر هدایات، دساتیر، احکام قرآن عظیم الشان و سنت پیامبر صلی الله علیه وسلم را بادقت و اهتمام خاص و منصفانه مورد مطالعه قرار دهیم، بو ضاحت تام در خواهیم یافت که دین اسلام در مورد احترام به مقام مادر و پدر هدایات خاصی را صادر نموده است.

قرآن عظیم الشان میفرماید: « اما یبلغن عندك الكبر احدهما او كلاهما فلا تقل لهما اف ولا تنهرهما وقل لهما قولاً کریماً » (اگر یکی از آن دو یا هر دو، در کنار تو به سالخوردگی رسیدند به آنها حتی «اوف» مگو و به آنها پرخاش مکن و با آنها سخنی نیکو و شایسته بگو و بزرگوانه با آنان باید سخن بزن) (سوره اسراء :آیه 23).

همچنان پروردگار با عظمت می فرماید : « ووصینا الانسان بو الدیه حسانا » (وما به انسان سفارش کردیم که با پدر و مادر خویش به احسان رفتار نماید). (سوره احقاف : ۱۵)

و باز میفرماید: « وقضى ربك الا تعبدوا الا اياه وبالوالدين احسانا » و در همین سوره باز میفرماید « فلا تقل لهما اف ولا تنهرهما وقل لهما قولاً کریماً » (سوره اسراء آیه متبرکه که ۲۳) خداوند پاك به ما دستور ارشاد فرموده است (که به جز از او کسی دیگری را پرستش نه کنیم و به پدر و مادر نیکی نمایم و هر گاه یکی از این دو یعنی پدر و یا مادر به سن پیری رسند باید با ایشان نیکی نمایم و کمترین اهانت نباید با ایشان صورت گیرد ، انسان با مدار و بزرگوانه با آنان باید سخن زند.

همچنان پروردگار (سوره لقمان :آیه 14) میفرماید: « أن اشکر لی ولوالدیک » (شکر گزار من و پدرت و مادرت باش).

خداوند پاك بعد از اینکه از زحمات پدر و مادر یاد اوری بعمل میاورد ، بطور جداگانه از زحمات مادر ذکری بعمل آورده و میفرماید « ووصینا الانسان بوالدیه احسانا حمله امه کرها و وضعته کرها و حمله و فصاله ثلاثونه شهراً » (قرآن زحمات سی ماه مادر یادهانی میکند ، دوران بارداری و حمل ، دوران وضع حمل ، دوران شیر خوارگی که برای مادر دشوار است همه و همه را به عنوان شرح خدمات مادر ذکر می کند .

اگر احکام الهی در قرآن عظیم الشان در مورد حقوق والدین مورد بررسی قرار گیرد ، با تمام وضاحت در خواهیم یافت که این حقوق و احکام بر دو قسم تقسیم

می یابد و يك قسمت آن حق شناسی مشترك پدر و مادر را بیان میدارد ، و قسم دیگری آن مخصوص حق شناسی مادر است .
بطور مثال در برخی از آیات احکام خاصی را بیان میدارد ، و در ضمن میخواهد وظایف ما را در مورد مشخص سازد ، بطور مثال (در آیه 233 سوره بقره) میفرماید : « **وعلى المولود له رزقهن وكسوتهن بالمعرف** » (خوراك وپوشاك مادران به طور شایسته به عهده پدر فرزند است).
مگر زمانیکه سخن از تجلیل و بیان زحمات است ، اسم مادر را بالخصوص ذکر می کند .

حضرت عیسی علیه السلام میفرماید : « **وبرا بوالدتی ولم يجعلنی جبارا وشقیاً** » (خداوند مرا نسبت به مادرم نیکو کار قرار داده وجبار وشقی نگردانید).
پروردگار با عظمت ما میفرماید « **وبالوالدین احسانا** » ویا طوریکه میفرماید : « **ان اشکر لی ولوالدیک** » (سوره لقمان . آیه : ۱۴) (و انسان باید به پدر و مادر نیکی کند).

خواننده محترم !

در آیات متبرکه بوضاحت مشاهد میکنیم که مقام و منزلت مادر و پدر به اندازه اهمیت دارد که خداوند بعد از عبادت و اطاعت بندگی به ذات خود، هشدار تگان دهنده به فرزندان داده است و به آنان هدایت میفرماید: که با مادران خود نیکی بعمل آرید.

اگر به طور کلی هدایات الهی در قرآن عظیم الشان را مطالعه فرمایم در خواهیم یافت ، که تعداد زیاد از آیات قرآنی در مورد حق شناسی از والدین و بخصوص در مورد حق شناسی از حقوق مادر تذکر رفته است .

در حدیث شریف آمده است که:

روزی شخصی نزد پیغمبر بزرگوار آمده وگفت : ای رسول خدا ! مادرم پیر و ظهیر شده و نزد من زندگی میکند ، او را همیشه در پشت خود حمل کرده و برای رفع ضروریات و حوائجش آنرا به این طرف و آن طرف می برم ، و از معاش و درآمد خویش تمام حوائج و ضروریات آنرا برآورده می سازم . نمی گذارم که ازار و آذیت ببیند ، بانهایت کمال ، احترام و تعظیم با او رفتار میکنم . آیا بدین ترتیب گفته میتوانم که حق او را بجا آورده باشم؟

پیغمبر اسلام در جوابش فرمود : نه خیر ، بخاطر آنکه شکم مادر محل تو است ، پستانهای او منبع تغذیه تو ، قدم های او وسیله حرکت تو ، دستهایش محافظ تو ، و آغوش پاکش اش گهواره تو بوده است . او این همه خدمات را با رضایت خاطر برای تو انجام داده و آرزو میگرد که تو زنده بمانی ؛ ولی تو حالا همه این خدماتی را در برابر او انجام میدهی در حالیکه انتظار آنرا که او بمیرد.

پیامبر صلی الله علیه وسلم میفرماید : « **بر الوالدین أفضل من الصلاة والصدقة والصوم والحج والعمرة والجهاد فی سبیل الله** » .

(فضیلت و ثواب نیکی واحسان و خدمت در حق پدر و مادر بیش تر از نماز ، زکات ، روزه ، حج ، عمره ، و جهاد در راه خدا وند متعال است.)
وباز میفرماید: « **بر أمك وأباك وأختك و أخاك ، ثم أدناك فأدناك** » (با مادر و پدرت ، با خواهر و برادرت نیکی کن سپس به ترتیب هر کسی را که نزدیک تر است مورد محبت واحسان و نیکی قرار ده :

«در حدیث که روایی آن امام بخاری است می فرماید که : شخصی از نزد پیامبر صلی الله علیه وسلم آمد و سؤال کرد : یا رسول الله ؟ به چه کسی نیکی کنم ؟ فرمود : با مادرت . سایل گفت ! دیگر به چه کسی ؟ فرمود : با مادرت . برای بار سوم پرسید : دیگر به چه کسی ؟ مجدداً فرمود با مادرت . مجدداً گفت چه کسی ؟ فرمود با پدرت .
سقراط میگوید :

با پدر و مادر چنان رفتار کن که تو از اولاد خویش توقع آنرا داری.
مادر ! به مقام والای تو ، مادر ! بر صبر واستقامتت ، مادر ! به همت کم نذیرت تحیات می فرستم وبا تمام صراحت اعلان میدارم .
مادر ! تو سزاوار اکرامی ، مادر ! تو سزاوار تقدیر و احسانی ، ای مادر ! مقام و منزلت والایی ات با احترام و فضیلت خاص نگاشته وبا صراحت و اخلاصمندی تام میگویم که « **الجنة تحت اقدام الامهات** » جنت در زیر پای تو است ای مادر !

رضی رب رضی والدین بوده .وای مادر رضی رب بدون رضی تو حاصل ناپذیر است. خداوند ما را به رضی مادر نایل گردان تا به موجب آن رضی الهی نصیب ما گردد.

پایان